

4.09.2023

Kriseskatter bliver et mere og mere populært værktøj i EU

Tendensen til kriseskatter i de europæiske lande fortsætter, og Italien vil indføre en engangsskat på bankernes ekstraordinært høje indtjening fra de høje rentesatser.

Skrevet af

Ditte Brasso Sørensen

📞 +4561101115

✉ ditte@thinkeuropa.dk

Rasmus Egmont Foss

📞 +4561106288

✉ rasmus@thinkeuropa.dk

Det begyndte med energiselskaber. Nu breder det sig til banker og pensionskasser. Og snart står farma-, forsvar- og fødevareindustrien for skud. På knap et år er skat på ekstraordinære profitter blevet et populært værktøj i europæisk politik.

I disse uger kæmper Italiens premierminister Giorgia Meloni stålsat for at indføre en engangsskat på 40 pct. af bankers ekstraordinære indtjening som følge af høje renter (dog max 0.1 pct. af aktiver).

Tendensen til kriseskatter udspringer fra EU. I oktober 2022 indførte Rådet af energiministre et tvungent, midlertidigt "solidaritetsbidrag" på energisektoren for at lade statskasserne få del i branchens overnormale profitter i kølvandet på Ukrainekrigen.

11

Industrien og flere lande frygter, at kriseskatter skader konkurrenceevnen, skaber usikkerhed og dæmper investeringslysten

Fire EU-lande, herunder Spanien, har allerede forlænget tiltaget ud over den påkrævede periode. Kroatien og Bulgarien har udfoldet den ekstraordinære skat til hele økonomien.

Ungarn har inkluderet farma og finansielle institutioner, mens Portugal ekstrabeskatte fødevarebranchen. Selv UK har indført en særlig olie- og gasskat.

Det er symptom på en kriseøkonomi, hvor statsfinanser udfordres af voksende udgifter til krisehåndtering og industripolitik, alt imens usædvanlige markedsudsving – fra krig og corona til inflations- og fødevarekriser – beriger enkelte virksomheder.

Politikere griber chancen for at få penge i kassen. Men herved stiller de samtidig spørgsmålstejn ved forholdet mellem privat indtjening og fælles goder.

Den diskussion er kommet for at blive i en mere volatil verden. Særligt når industripolitik fylder stadig mere: For når stater finansierer udviklingen af ny teknologi, f.eks. coronavacciner under pandemien, har de så en aktie i den skabte værdi hos producenterne?

Industrien og flere lande frygter, at kriseskatter skader konkurrenceevnen, skaber usikkerhed og dæmper investeringslysten.

Det har senest fået dele af IMF til at argumentere for, at det kan være at foretrække at indføre kriseskatter som en permanent del af skattesystemerne. Dilemmaerne er mange.

Men der begynder at tegne sig et billede af en europæisk trend mod kriseskatter, der i Danmark ofte anses som utænkelige.